

तिला गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कोष संचालन कार्यविधि-२०८३

गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट पारित मिति:-२०८३।०६।१४

तिला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

जुम्लेलि, जुम्ला

कर्णाली प्रदेश, नेपाल

मिन राज शापा
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

तिला गाउँपालिकाको मर्मत, सम्भार कोष संचालन कायविधि-२०८३

प्रस्तावना:- तिला गाउँपालिकाले संचालन गर्ने आयोजना, विकास निर्माणका कामहरु, सम्पदा हरु तथा भौतिक पूर्वाधारहरुको मर्मत तथा सम्भार गरि लागत प्रभावकारीता, खर्च मितव्ययिता र दिगो बनाउन आवश्यक भएकाले र मर्मत सम्भारलाई व्यवस्थित गरी नियमन गर्न र जवाफदेही बनाउन वाञ्छनीय देखिएकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ (संशोधन सहित) को दफा १०२ को उपदफा २ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी तिला गाउँ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद-१

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :-

- (क) यो कार्यविधिको नाम “तिला गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कोष संचालन कार्यविधि, २०८३” रहेको छ।
(ख) यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भए पश्चात लागु हुने छ।

२.परिभाषा :- विषय वा प्रसंगले अन्य अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:-

- (क) “कार्यविधि” भन्नाले तिला गाउँपालिकाको मर्मत सम्भार कोष संचालन कार्यविधि, २०८३ लाई बुझाउने छ।
(ख) “गाउँपालिका” भन्नाले तिला गाउँपालिकालाई बुझाउने छ।
(ग) “गाउँ कार्यपालिका” भन्नाले तिला गाउँ कार्यपालिकालाई बुझाउने छ।
(घ) “स्थानीय तह” भन्नाले तिला गाउँपालिकालाई बुझाउने छ।
(ङ) “उपभोक्ता समिति” भन्नाले गाउँपालिकाका टोल र वस्ती क्षेत्रमा सञ्चालन हुने आयोजनाबाट प्रत्यक्ष सेवा पुग्ने समूहबाट उक्त योजना संचालन गर्न बनेको संगठन भन्ने बुझाउने छ।
च) “अध्यक्ष” भन्नाले तिला गाउँपालिकाको अध्यक्ष बुझाउने छ।
छ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले तिला गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बुझाउने छ।
ज) “भौतिक पूर्वाधार” भन्नाले गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सडक, ढल, पुल, कल्भर्ट, कुलो, खानेपानी, तटवन्धन, भवन, खुला मैदान तथा यस्तै अन्य सार्वजनिक संरचनाका अतिरिक्त पुरातात्विक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक सम्पदा वा अन्य पूर्वाधार समेतलाई सम्झनुपर्छ।
झ) “समिति” भन्नाले यो कार्यविधि बमोजिम गठन हुने समितिलाई बुझाउने छ।

३.कार्यविधिको उद्देश्य :-

- क) भौतिक पूर्वाधारहरु दिगो रुपमा सञ्चालन भईरहने अवस्थाको सृजना गर्ने।
ख) स्थानीय श्रम, सीप र प्रविधिमा मर्मत सम्भार गर्ने।
ग) समयमा नै मर्मत सम्भार गरी थप धन-जन र संरचनाको नोक्सानी हुनबाट जोगाउने।
घ) मर्मत सम्भार कार्यमा स्थानीय जनसमुदायको सहभागिता र अपनत्व वृद्धि गरी स-साना मर्मत सम्भार तथा आयोजनाहरुबाट निरन्तर लाभ लिने क्षमताको विकास गर्ने।
ङ) पुराना योजनाहरुलाई बीचमै रोकेर नयाँ योजना माग गर्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्ने।

मिन यन चोपा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

परिच्छेद-२

४. मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समिति :-

- (१) मर्मत सम्भार कोषलाई बढी प्रभावकारी र भरपर्दो ढंगले सञ्चालन गर्न देहाय बमोजिमको एक मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समिति रहने छ :
- क) गाउँपालिका अध्यक्ष-अध्यक्ष
- ख) गाउँपालिका उपाध्यक्ष-सदस्य
- ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत-सदस्य
- घ) गाँउ कार्यपालिकाका सदस्यहरु मध्येबाट अध्यक्ष ले तोकेको १ जना महिला सदस्य -सदस्य
- ङ) सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष -सदस्य
- च) योजना शाखा प्रमुख- सदस्य
- छ) आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख -सदस्य
- ज) पूर्वाधार विकास शाखा प्रमुख -सदस्य सचिव
- (२) समितिको बैठक कम्तिमा ३ महिनामा एकपटक बस्नेछ तर आवश्यकता अनुसार अध्यक्ष को आदेशले जुनसुकै समयमा पनि बैठक बस्न सक्नेछ ।
- (३) बैठकमा आवश्यकता अनुसारका सम्बद्ध विशेषज्ञ तथा कर्मचारीहरुलाई आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।
- (४) समितिको बैठक भत्ता गाँउ कार्यपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

५. मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समितिका काम, कर्तव्य र अधिकार:-

- (१) मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समितिका काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।
- (क) गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न आयोजनाहरुको प्राथमिकता तोकी मर्मत एकिकृत सम्भारको वार्षिक कार्यक्रम बनाउने ।
- (ख) मर्मत सम्भार कोषलाई मजबुत ,दिगो र प्रभावकारी बनाउन स्रोत साधनको पहिचान तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
- (ग) सडक, ढल, खानेपानी, सिचाई, पुल, कलभट, तटवन्धन, भवन, सम्पदा लगायतका क्षेत्रहरुका नियमित, पटके, आवधिक वा आकस्मिक मर्मत सम्भार /स्तरोन्नती सम्बन्धी व्यवस्थापकीय कार्यहरु गर्ने ।
- (घ) मर्मत सम्भारलाई दिगो र भरपर्दो बनाउने उपायहरुको खोजी गर्ने ।
- (ङ) मर्मत सम्भार गर्दा लाग्ने खर्चमा न्यूनिकरण गर्न तत्सम्बन्धी कार्ययोजना बनाउने ।
- (च) मर्मत सम्भार सम्बन्धी कार्यका अनुगमन तथा निरीक्षण गर्ने ।
- (छ) आवश्यकता अनुसार आकस्मिक मर्मत टोली गठन गरी कार्य जिम्मेवारी तोकी मर्मत सम्भारको कार्यलाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाउने ।
- ज) आपत्कालीन अवस्थामा पूर्वाधार मर्मत गर्ने कार्यमा गाउँपालिकालाई आवश्यक सहयोग गर्ने ।

मिन राज थापा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

परिच्छेद-३

६. मर्मत सम्भार कोष स्थापना :-

(१) मर्मत सम्भार कोषका नामले एउटा छुट्टै कोषको स्थापना गरिने छ, जसमा देहाय बमोजिमका रकम जम्मा हुनेछ :

क) नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान रकम ।

ख) प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने रकम ।

ग) गाउँसभाबाट विनियोजन हुने रकम ।

घ) गाउँपालिकाका योजनाहरुको विनियोजीत बजेटको

१ % ले हुन आउने रकम ।

ङ) कुनै व्यक्ति वा संस्था वा निकाय वा राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गै.स.स हरूबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम ।

च) अन्य निकायबाट मर्मत सम्भार वापत प्राप्त हुने रकम ।

७. कोष संचालन प्रकृया :-

क) कोषको नाममा प्राप्त हुन आएको रकम मर्मत सम्भार कोष खाता खोली जम्मा गरिने छ ।

ख) सडक, भवन, खानेपानी लगायतका संरचनाको मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने आवश्यकता पहिचान तथा मर्मत सम्भारको सिफारिस सम्बन्धित वडाले गाउँपालिकामा दिनुपर्नेछ ।

ग) गाउँपालिकामा निवेदन दर्ता भएपछि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ले प्राविधिक खटाई मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने संरचनाको लागत ईस्टिमेट गर्न लगाउनु पर्नेछ ।

घ) प्राविधिकबाट लागत अनुमान प्राप्त भएपछि मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समितिको बैठकको निर्णयबाट निर्णय गराइ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ले योजना सम्झौता गरि कार्यदिश दिनुपर्नेछ ।

ङ) कार्य सम्पन्न पश्चात प्राविधिक मुल्याङ्कन, बिल भरपाइ, अनुगमन समितिको प्रतिवेदन र वडाको सिफारिसको आधारमा सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी दिनेछ ।

च) उपभोक्ता समिति मार्फत मर्मत सम्भार गर्नुपरेमा लागत अनुमान मा गाउँपालिकाको नियमानुसार जनसहभागिताको अंश देखाउनु पर्नेछ ।

छ) मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने योजनाहरुको मर्मत सम्भार को काम अगाडि बढाउदा बजेटको सिलिङ अनुसार सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३, (संशोधन ऐन २०८३), सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ (संशोधन सहित) को पूर्ण पालना गर्नुपर्नेछ ।

ज) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख को संयुक्त दस्तखतबाट कोष को खाता संचालन हुनेछ ।

झ) कोषको आन्तरिक लेखा परीक्षण र अन्तिम लेखा परीक्षण प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद-४

८. कोषको खर्च गर्ने कार्य क्षेत्र :-

(१) मर्मत सम्भार कोषमा जम्मा हुन आयको रकम देहाय बमोजिमको पूर्वाधार विकासको मर्मत सम्भारको नियमित, पटके र आकस्मिक मर्मत सम्भार सम्बन्धि कार्यमा मात्र खर्च गरिनेछ:-

क) सडक, कल्भर्ट, पूल, झोलुङ्गे पुल, ढल आदिको मर्मत सम्भार सम्बन्धि कार्य ।

ख) सिचाई, खानेपानी, विधुत, सार्वजनिक स्थलको मर्मत सम्भार सम्बन्धि कार्य ।

ग) विध्यालयको भौतिक पूर्वाधार मर्मत सम्बन्धि कार्य ।

मिन राज थापा
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

- घ) सार्वजनिक निकायका भौतिक संरचना एवं भवनहरूको मर्मत सम्भार सम्बन्धि कार्य ।
- ङ) सडक बोर्ड वा अन्य साझेदार निकाय सँगको साझेदारीमा गाँउपालिका भित्र गरिने सडक मर्मत कार्य ।
- च) मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समितिले आवश्यक ठानेका अन्य कार्य ।
- छ) ऐतिहासिक, सांस्कृतिक तथा धार्मिक सम्पदाहरूको मर्मत सम्भार कार्य ।
- ज) मर्मत सम्भार कोषको प्रयोगबाट निर्माण भएका भौतिक संरचनाको मर्मत सम्भार सम्बन्धि कार्य गर्ने बाहेक नयाँ ट्रयाक खोल्ने, नयाँ योजना संचालन गर्ने र कार्यालयको प्रशासनिक खर्च जस्ता कार्यमा खर्च गरिने छैन ।

९. मर्मत सम्भारका लागि छनौटको मापदण्ड :-

उपभोक्ता समितिबाट र वडा कार्यालय, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, स्थानीय हाटबजार व्यवस्थापन समितिबाट मर्मत सम्भारका लागि एकीकृत वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गर्न भनी माग भई आएका योजनाहरू र गाउँपालिकाले आवश्यक ठानेका मर्मत सम्भारका कार्य देहायका आधारमा प्राथमिकता निर्धारण गरी छनौट गर्नु पर्नेछ ।

- क) सबैभन्दा बढी क्षति भएका भौतिक संरचनाहरू ।
- ख) भौतिक संरचना तथा पूर्वाधारको महत्वका आधारमा ।
- ग) लाभान्वित हुने जनसंख्या वा घरधुरीका आधारमा ।
- घ) मर्मत सम्भारबाट हने लाभका आधारमा ।
- ङ) सार्वजनिक भौतिक संरचनाको दीर्घकालीन उपयोगिता र आवश्यकताका आधारमा ।
- च) तत्काल मर्मत सम्भार गर्नुपर्ने आवश्यकताको आधारमा ।
- छ) गाँउ यातायात गुरु योजना MTMP मा परेका सडकहरू ।
- ज) दुई वा दुई भन्दा बढी स्थानीय तहलाई जोड्ने सडक, कृषि सडक, ग्रामिण सडक, पुल पुलेसा, कल्भर्ट, कुलो, बाँध आदी ।

परिच्छेद-५

१०. मर्मत सम्भार कार्य गराउने व्यवस्था :-

गाँउपालिकाको क्षेत्र भित्र रहेका भौतिक संरचनाहरूको नियमित मर्मत सम्भार, पट्के मर्मत सम्भार, आबधिक मर्मत सम्भार, आकस्मिक मर्मत सम्भार स्थानिय उपभोक्ताबाट अधिकतम रुपमा स्थानिय स्रोत साधन र जनशक्तिको प्रयोग गरि जनसहभागिता जुटाई प्रभावकारी रुपमा सन्चालन गरिनेछ । गाँउपालिकाको क्षेत्र भित्र रहेका भौतिक संरचनाहरूको नियमित मर्मत सम्भार, पट्के मर्मत सम्भार, आबधिक मर्मत सम्भार, आकस्मिक मर्मत सम्भार प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

११. अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण :-

- मर्मत सम्भार कोषबाट सञ्चालन हुने मर्मत सम्भार कार्यको अनुगमन तथा मूल्यांकन देहाय बमोजिम हुनेछ ।
- (क) प्रत्येक मर्मत कार्यको वडास्तरिय/पालिकास्तरिय अनुगमन समितिबाट अनुगमन गर्नुपर्नेछ ।
- (ख) आवश्यकता अनुसार मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समितिबाट समेत मर्मत कार्यको अनुगमन गर्नुपर्नेछ ।

बिन राज थापा
प्रमुख प्रशासकिय अधिकारी

- (ग) वडास्तरीय/पालिकास्तरीय अनुगमन समितिले अनुगमनको प्रतिवेदन चौमासिक रुपमा मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समिति समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) अनुगमन प्रतिवेदनमा औल्याइएका सुभावहरुलाई मर्मत सम्भार कोष व्यवस्थापन समितिमा छलफल गरी आवश्यक सुधार गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद-६

१२. संशोधन खारेजी तथा बचाउ :-

- (१) मर्मत सम्भार कोष संचालन कार्यविधि परिमार्जन, संशोधन वा खारेज गर्नु परेमा समितिको सिफारिसमा गाउँ कार्यपालिकाबाट हुने छ ।
- (२) यस कार्यविधिमा लेखियका कुराहरु प्रचलित कानून र स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ सँग बाझियको हदसम्म स्वतः निष्कृत हुनेछ ।
- (३) यो कार्यविधिमा उल्लेख गरिएका कुराहरुको हकमा यस कार्यविधि अनुसार र उल्लेख नभएको हकमा प्रचलित ऐन, कानून एवं नियम अनुसार हुनेछ ।
- (४) यो कार्यविधि जारी हुनु भन्दा अघि भएको काम कारवाही यसै कार्यविधि बमोजिम भयको मानिनेछ ।

मिन राज थापा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
मिन राज थापा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

मोतीलाल रोकाया

गा पा अध्यक्ष